715/05

Den 17. januar 2005 blev i sag nr. 63.738:

xxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxx xxxxx xxxxxxxx
xxx xxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxxx x

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har pensionsordning i Danica Pension, påstår ved sin advokat, at selskabet skal anerkende at være forpligtet af afgivne oplysninger om størrelse af pensionsydelser.

Selskabet har afvist at være dækket af forkert afgivne oplysninger med henvisning til, at forsikrede burde have indset, at der forelå en fejl.

Klageren har tidligere indgivet klage over det indklagede selskab vedrørende spørgsmålet, om selskabet havde pådraget sig et rådgivningsansvar i forbindelse med et jobskifte. Nævnet fandt i ankenævnskendelse nr. 59.450, at der til belysning af, om selskabet havde pådraget sig et rådgivningsansvar, krævedes en bevisførelse i form af blandt andet forklaringer fra de involverede personer. Nævnet afstod på den baggrund fra at behandle sagen, jf. vedtægternes § 4.

Det fremgår af sagen, at klageren siden 1978 har haft pensionsordning i selskabet. Indtil 1998 var klageren ansat i D. I forbindelse med sin ansættelse i D havde klageren en uarbejdsdygtighedsdækning på mere end 430.000 kr. om året.

I 1998 skiftede klageren job til B. I forbindelse med jobskiftet skulle klagerens ordning opfylde krav stillet af Finansministeriet, hvilket bl.a. indebar, at tab af erhvervsevnedækningen ikke måtte være større end alderspensionen. Det betød, at erhvervsevnetabsdækningen blev reduceret samtidig med, at der blev etableret yderligere alderspension og ægtefællepension.

I 2000 fik klageren ansættelse hos K. I forbindelse med jobskiftet skete igen ændringer i klagerens ordninger i det indklagede selskab, idet disse ordninger blev omskrevet til fripolicer, og samtidig blev der oprettet en såkaldt KronePension, som ikke krævede afgivelse af helbredsoplysninger.

I januar 2002 blev klageren sygemeldt fra K. på grund af dårligt hjerte. Han blev fra lægelig side anbefalet at overveje at søge førtidspension og rettede i den forbindelse henvendelse til selskabet for at få klarhed over, hvordan han ville være stillet i forbindelse med en førtidspensionering. Klageren modtog herefter en skrivelse dateret 21/3 2002 fra selskabets socialkonsulent, hvoraf bl.a. fremgår:

> "Jeg har forhørt mig om hvilke forsikringer/pensioner fra Danica, der vil kunne ske udbetaling fra i f.m. tilkendelse af mellemste eller højeste førtidspension.
>
> Policenr. …3556 er en KronePension (ratepension) med en garantiperiode på 10 år. Denne giver mulighed for udbetaling før 60 år, ved tilkendelse af mellemste eller højeste førtidspension. Imidlertid er jeg blevet oplyst, at der ikke er præmiefritagelse på denne ordning. Pensionsopsparingen er pr. 1.3.2002 på 95.277 kr. årligt.
>
> Policenr. …2175. På denne police har du mulighed for udbetaling ved tilkendelse af mellemste førtidspension. Ydelsen er på 115.657 kr. årligt.
> …
> Du vil således i forbindelse med tilkendelse af mellemste eller højeste førtidspension kunne få en samlet ydelse fra de to ordninger på 210.934 kr. årligt, svarende til en månedlig bruttoydelse på 17.577,83 kr.
> …
> Jeg håber hermed at have givet dig det overblik, som du har brug for i forhold til spørgsmålet om førtidspensionering."

Klageren ansøgte herefter om førtidspension.

I skrivelse af 31/3 2002 fra klageren til selskabet fremgår bl.a.:

> "Jeg er interesseret i at kende dækning nu og i årene fremover samt præmieforholdene ved en evt. førtidspensionering. Naturligvis er jeg også interesseret i en verifikation af om den udvikling der er skitseret i min oversigt er korrekt, og at det betyder at der på trods af indbetalingerne igennem så mange år kun er så relativ lidt til udbetaling i de forskellige situationer. Når man ser på oversigten, er ordningen gradvist forringet selvom der er en markant stigning i præmieindbetaling."

Skrivelsen af 31/3 2002 var bilagt en af klager udarbejdet oversigt over hans pensions- og forsikringsdækninger, hvor der i kolonnen vedrørende invalidepension fra perioden, hvor klageren var ansat hos K., er angivet beløbet 113.570 kr.

Selskabet svarede ved skrivelse af 15/4 2002, hvoraf bl.a. fremgår:

> "I den oversigt De har sendt, har De ikke taget højde for den nyoprettede forsikring med forsikringsnummer …3556"

Af en vedlagt prognose fremgår, at dækningen ved tab af erhvervsevne er 115.697 kr. årligt vedrørende forsikringsnummer …2175, medens der for …3556 ikke er angivet beløb.

På baggrund heraf skrev klageren den 16/4 2002 således til selskabet:

> "I dag modtager jeg så oplysninger, der er i klar modstrid med oplysningerne jeg fik den 21. marts, hvilket betyder, at hele mit økonomiske grundlag for at søge førtidspension skrider.
>
> I brevet fra Danica den 21. marts fremgår det, at i tilfælde af, at jeg får tilkendt mellemste eller højeste førtidspension kunne få en samlet ydelse fra min Danica-pension på 210.934,- kr.

4. 63.738

'***Du vil således i forbindelse med tilkendelse af mellemste eller højeste førtidspension kunne få en samlet ydelse fra de to ordninger på 210.934 kr. årligt, svarende til en månedlig bruttoydelse på 17.577,83 kr.***

På den oplysning har jeg baseret min ansøgning om førtidspension.

I brevet fra Danica, som jeg modtager i dag, fremgår det af oversigterne, at i tilfælde af uarbejdsdygtighed vil jeg modtage 115.697 kr. årligt. Denne difference på knapt 100.000 kr., betyder, at jeg ikke vil kunne skabe en økonomisk mulighed for en førtidspensionering. Hvis det er tilfældet har den seneste måneds anstrengelser og af den ulejlighed jeg har forvoldt andre mennesker været helt overflødig. Desuden har jeg i den periode frasagt mig forskellige jobmuligheder."

Klageren har i skrivelse dateret 22/4 2002 til selskabet anført:

"Jeg har, siden jeg i 1968 mistede hørelsen på det ene øre ved en operation og samtidig havde/har fortsat stærkt nedsat hørelse på det andet øre, levet med bevidstheden om, at jeg en dag kunne blive tvunget til førtidspension. Derfor har det hele tiden været magtpåliggende for mig, at min pensionsordning skulle tilgodese denne reelle risiko på en optimal måde. Kommer man i pensionssituationen, så er det godt at have økonomi til at klare sig igennem tilværelsen tåleligt. Så hver gang jeg har talt pensionsordning med Danica, så er det det synspunkt, jeg har fremført.

Pensionspapirer er jo ikke de lettest tilgængelige, men da jeg efterhånden fik en opfattelse af, at min pensionsordning var forringet på det væsentligste område for mig, udarbejdede jeg en oversigt over udviklingen, som jeg kunne notere den. Det bad jeg Danica kommentere. Da jeg så samtidig fik begyndende hjerteproblemer for ca. 4 år siden, kunne jeg se, at løsningen med førtidspension pressede på, og bad i den forbindelse om oplysninger til brug for disse overvejelser."

Selskabet svarede klageren i skrivelse af 1/5 2002:

"Det er med dybt beklagelse, at måtte meddele, at De i vores brev af 21. marts 2002 er blevet fejlinformeret omkring Deres KronePension.

Det er korrekt, at KronePensionen kan give mulighed for udbetaling før det 60. år, hvis og såfremt De tilkendes mellemste eller højeste førtidspension. Oplysningerne omkring den årlige udbetaling er desværre forkert. Det oplyste beløb på 95.277 kr. er det garanterede årlig beløb, der kommer til udbetaling ved forsikringstiden udløb. Forudsætningen for at beløbet på de 95.277 kr. vil komme til udbetaling er, at præmieindbetalingen fortsætter frem til udløb (01.07.2015).

Beløbet skulle have været på 13.293 kr. årligt under forudsætning af, at præmien er betalt til 1. marts 2002."

Selskabet har herefter i skrivelse af 22/5 2002 til klageren oplyst, at baggrunden for, at klagerens erhvervsevnetabsdækning var mindre end tidligere, var den ændring af ordningen, som skete i forbindelse med ansættelsen hos B.

Ved skrivelse af 13/7 2002 klagede klageren til selskabets direktør, som i skrivelse af 31/7 2002 bl.a. tilkendegav:

"Jeg vil gerne benytte lejligheden til endnu engang at beklage, at man fra vores socialrådgiverfunktion desværre fik oplyst Dem, at Deres KronePension (forsikringsnr. …3556) ville kunne udbetales med 95.277 kr. årligt i en ti års periode, hvis De blev tilkendt mellemste eller højeste førtidspension. Jeg kan dog af korrespondancen i sagen se, at kontorchef L.O. den 1. maj 2002 har oplyst Dem udbetalingens korrekte størrelse."

Klageren har ved sin advokat over for nævnet gjort gældende, at selskabet i overensstemmelse med selskabets skrivelse af 21/3 2002 til klageren skal udbetale 95.277 kr. årligt på policenummer …3556 fra klagers førtidspensioneringstidspunkt. Advokaten har til støtte for sin påstand i skrivelse af 26/3 2004 anført:

"Danica Pension har tidligere anført, at klager burde have været bekendt med, at den pågældende ordning var en ren opsparingsforsikring uden risikodækninger, og at klager burde kunne indse, at to årlige præmiebetalinger på kr. 62.498 ikke ville kunne medføre en udbetaling på kr. 95.277 årligt i 10 år ved tilkendelse af mellemste førtidspension.

Hertil bemærkes, at klager ikke var opmærksom på, at den pågældende ordning var en ren opsparingsordning, og at Danica Pension i brev af 15. april 2002 selv betegnede ordningen som en 'nyoprettet forsikring', jfr. ovenfor på side 4, midten, og bilag 6.

På baggrund af det skitserede forløb med flere jobskifter for klager og omfattende ændringer i klagers pensions- og forsikringsforhold inden for få år, bør det i øvrigt ikke kunne kræves, at klager i forbindelse med modtagelsen af en besvarelse af en specifik forespørgsel til Danica Pension om dækningen skal foretage en nærmere undersøgelse af, hvorvidt Danica Pensions oplysninger er korrekte på alle punkter.

Det bemærkes i den forbindelse, at den oplyste dækning på ingen måde forekom uforholdsmæssig høj for klager, der via sin arbejdsgiver indbetalte kr. 90.000 til Danica Pension årligt, og som tidligere for en tilsvarende årlig indbetaling havde haft en uarbejdsdygtighedsdækning på mere end kr. 430.000.

På baggrund af en samlet vurdering af sagen, herunder

- klagers hidtidige erhvervsevnetabsdækning,
- de forudgående omfattende ændringer i klagers pensions- og forsikringsforhold,
- størrelsen af klagers årlige indbetaling til Danica Pension,
- at Danica Pensions dækningsoplysning blev afgivet i forbindelse med en besvarelse af en konkret forespørgsel fra klager
- at oplysningen blev afgivet i forbindelse med en aktuel førtidspensioneringssag,
- at oplysningen reelt blev medbestemmende for klagers beslutning vedrørende førtidspensionering, og
- at den oplyste dækning ikke forekom uforholdsmæssig høj,

bør Danica Pension være bundet af den oplyste dækning."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 16/4 2002 anført:

"Vedlagt som Danica Bilag D er et sæt forsikringsbetingelser. Det fremgår klart af forsikringsbetingelserne, at forsikringen er en ren opsparingsforsikring. Desuden

fremgår det blandt andet, at det, forsikrede kan få udbetalt i tilfælde af, at forsikrede tilkendes mindst mellemste førtidspension, er forsikringens opsparing.

Det er således fortsat Danica Pensions opfattelse, at forsikrede burde have indset, at der forelå en fejl, hvorfor det er Danica Pensions vurdering, at Danica Pension ikke er bundet af den forkerte oplysning i vores brev fra den 21. marts 2002."

Advokaten har heroverfor i skrivelse af 25/6 2004 anført:

"Efter gennemgang af bilagene bemærker jeg til Danica Pensions brev af 16. april 2004, at det ikke fremgår af forsikringsbetingelserne fremlagt som 'Danica Bilag D', at der er tale om en ren opsparingsordning. Tværtimod anvendes der i betingelserne konsekvent en terminologi, der er egnet til at give forsikringstageren indtryk af, at der foreligger en forsikring. Betingelserne betegnes 'forsikringsbetingelser', aftalen betegnes 'forsikringsaftalen', indbetalingerne betegnes 'præmie', udbetalingen betegnes 'forsikringsydelse' o.s.v."

Hertil har selskabet i skrivelse af 9/7 2004 anført:

"At Danica Pension kalder tingene ved deres rette navn, kan efter Danica-Pensions opfattelse ikke være afgørende for, om forsikringstageren burde have indset, at der forelå en fejl. Forsikringsbetingelserne er meget klare og efterlader ikke tvivl om, at KronePension er et opsparingsprodukt, At forsikringstageren burde have vidst, at produktet var en opsparingsforsikring understøttes af, at H.G. [klageren] og Danica Pensions pensionsrådgiver L.B.H. i henhold til internt notat drøftede bank contra forsikring. Det interne notat er vedlagt som Danica bilag E.

Yderligere bemærkes det, at H.G. i sit brev fra den 17. marts 2002 til L.B.H., Danica Pension, skriver, at han af sine oversigter udleder, at han vil få udbetalt ca. 115.000 kroner årligt, hvis han mister sin erhvervsevne. Dette brev indikerer således, at H.G. var bekendt med, at hans eneste risikodækning ved tab af erhvervsevne var på forsikring …2175. Det var dette brev, der foranledigede vores brev fra den 21. marts 2002. H.G.'s brev fra den 17. marts 2002 er vedlagt som Danica bilag F.

Det er fortsat Danica Pensions opfattelse, at forsikringstageren burde have indset, at der forelå en fejl, hvorfor Danica Pension fortsat ikke mener sig bundet af den forkerte oplysning i vores brev fra den 21. marts 2002."

Herefter har advokaten i et afsluttende indlæg dateret 16/8 2004 anført:

"Med Danica Pensions brev er medsendt et internt håndskrevet notat fra Danica Pension, som ifølge Danica Pension understøtter, at min klient burde have vidst, at oplysningerne i Danica Pensions brev af 21. marts 2002 var forkerte. Af notatet fremgår bl.a.: 'Talte om bank >< forsikring, renter, omk. m.v.'

Den citerede generelle bemærkning i sagsnotatet understøtter ikke, at klager er blevet nærmere rådgivet omkring forskellen mellem en opsparings- og en forsikringsordning. Bemærkningen synes derimod at indikere, at sagsbehandleren og klager generelt har drøftet fordele og ulemper ved at etablere pension m.v. gennem en bank eller et forsikringsselskab.

I relation til klagers brev af 17. marts 2002, som i øvrigt også er bilag 3 til klagen, bemærkes det, at Danica Pensions fortolkning heraf ikke kan tiltrædes. Tværtimod fremgår det af brevet, at klager spørger, om der er andre beløb end det nævnte beløb på ca. kr. 115.000, der kan komme til udbetaling ved førtidspensionering (5. afsnit, 7.-8. linje).

Som svar på dette brev modtog klager Danica Pensions brev af 21. marts 2002 (bilag 4), hvoraf det fremgik, at der - udover udbetalingen på kr. 115.657 fra police …2175 - ville komme kr. 95.277 årligt til udbetaling fra police nr. …3556."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Dækning ved aftalt udbetalingstidspunkt/pensionering**

DANICA LIV

Udbetaling sker på eller fra den dato, der er aftalt.

Udbetalingen forudsætter, at der ikke er sket eller sker udbetaling efter nedenstående regler om udbetaling ved dødsfald og tab af arbejdsevne.

Ved dødsfald før den aftalte udbetalingsdato, udbetales opsparingen på eller fra dødsfaldstidspunktet. Udbetalingen forudsætter, at der ikke er sket eller sker udbetaling efter nedenstående regel om udbetaling ved tab af arbejdsevnen.

Forsikringstageren kan ved varigt tab af arbejdsevnen vælge at få opsparingen udbetalt på eller fra det tidspunkt, forsikrede er berettiget til at oppebære højeste eller mellemste førtidspension efter reglerne i lov om social pension."

Nævnet udtaler:
Afgørelsen om, hvorvidt klageren burde have indset, at oplysningen i selskabets brev af 21/3 2002 om størrelsen af udbetalingen på hans KronePension pr. 1/3 2002 var forkert, findes ikke at kunne træffes på det foreliggende grundlag, men vil forudsætte en bevisførelse om blandt andet, hvilke oplysninger klageren modtog i forbindelse med tegningen af denne pension og klagerens særlige forudsætninger for at kunne bedømme, hvorvidt en pension af den angivne størrelse kunne anses for mulig på det pågældende tidspunkt.

Da en sådan bevisførelse må finde sted ved domstolene, må nævnet i medfør af vedtægternes § 4 afstå fra at behandle sagen, hvorfor

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

Marianne Højgaard Pedersen